

6. september 2021

§ 16b miljøtilladelse

af kvægbruget

Stendisvej 48, 7500 Holstebro

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	2
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	3
SAGSRESUMÉ.....	4
MEDDELELSE AF MILJØTILLADELSE	5
MILJØTILLADELSENS VILKÅR	6
BASISOPLYSNINGER.....	6
INDRETNING OG DRIFT	6
ANLÆG OG BYGNINGER.....	6
LUGT	7
ØVRIGE GENER.....	7
FØLGEVIRKNINGER.....	8
BAT	8
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	9
BASISOPLYSNINGER.....	9
INDRETNING OG DRIFT	9
ANLÆG OG BYGNINGER.....	9
BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE HENSYN	13
AMMONIAK.....	14
LUGT	19
ØVRIGE GENER.....	20
FØLGEVIRKNINGER.....	25
BAT	25
GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER	26
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	27
KLAGEVEJLEDNING	27
OFFENTLIGGØRELSE	27
BILAG.....	28
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	28
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN.....	29
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	30
BILAG 4 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	31
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER	32
BILAG 6 – DRIFTSJOURNAL.....	33

Stamblad for husdyrbruget

Meddelelsesdato	6. september 2021
Husdyrbrugets adresse	Stendisvej 48, 7500 Holstebro
Ejendomsnummer	661-0085053
Matrikel	1c Den østlige Del, Borbjerg
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	BIRGER NØRGAARD FREDERIKSEN
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	18624192 / 1003503171 / 54000
Husdyrbrugets ejer	BIRGER NØRGAARD FREDERIKSEN
Husdyrbrugets telefonnumre	61385855
Husdyrbrugets e-mail	fbirger@live.dk
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	225830
Husdyrbrugets konsulent	Karen V Thomasen, Sagro I/S, email kvt@sagro.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Teknik og Miljø Kirkestræde 11, 7500 Holstebro tm@holstebro.dk Tlf. 96117563

Vær opmærksom på

Udnyttelse	Afgørelsen om miljøtilladelse skal udnyttes inden for 6 år fra tilladelsesdato. Miljøtilladelsen betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Vilkårene vil være gældende fra meddelelsesdato.
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøtilladelse omfattet af retsbeskyttelse.
Hvis tilladelsen ikke udnyttes	Hvis tilladelsen ikke udnyttes, gælder produktionstilladelsen fastsat i afgørelse om §11 miljøgodkendelse af 23-02-2009 og tillæg nr. 1. af 06-06-2016.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
Andre love og tilladelser	Denne miljøtilladelse omfatter ikke andre tilladelser. Miljøtilladelsen omfatter etablering af en gyllebeholder. Etableringen er ikke omfattet af krav om byggetilladelse, men du skal stadig orientere kommunen om det ønskede byggeri for at byggeriet føres ind i BBR register. Det kan du gøre på Holstebro Kommunes hjemmeside under (Landbrugets selvbetjening).
Samtidig i afgørelser	Der er ikke søgt om andre tilladelser eller godkendelser, afledt af miljøbeskyttelsesloven, i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse.

Sagsresumé

Ansøgningen omfatter etablering af en ny gyllebeholder på 2.500 m³ og et mindre dybstrøelsesareal på 60 m² i en eksisterende stald, med et samlet ansøgt produktionsareal på 2.489 m² på husdyrbruget på Stendisvej 48, 7500 Holstebro. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 24-03-2021.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været særligt fokus på:

- placering af ny gyllebeholder

Husdyrbruget får et produktionsareal på mere end 100 m² (2.489 m²) og er omfattet af § 16b i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹

¹ Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Meddelelse af miljøtilladelse

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne miljøtilladelse overholdes.

Afgørelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen, de stillede vilkår og den miljøtekniske beskrivelse m.v. meddeler Holstebro Kommune hermed miljøtilladelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 2.489 m², på husdyrbruget matr. nr. 1c Den østlige Del, Borbjerg, beliggende Stendisvej 48, 7500 Holstebro.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg
Agronom

Miljøtilladelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Ved udnyttelse af nærværende § 16a miljøgodkendelse ophæves miljøgodkendelse af 23-02-2009 og 06-06-2016 (tillæg) meddelt i henhold til § §11 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøtillades vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - produktionsarealets størrelse
 - affaldsregistrering og -bortskaffelse
 - driftsjournaler (jvf. bilag 6)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for de seneste fem år.

Ansøger og ejerforhold

3. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

4. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Kostald	Alle kvæg	Dybstrøelse	60
	Alle kvæg	Dybstrøelse	250
	Malkekøer, kvier, stude	Fast drænet gulv	2.000
Hytter	Kalve under 6 mdr.	Dybstrøelse	29
Staldafsnit 1	Alle kvæg	Dybstrøelse	150
I alt			2.489

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

5. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundsarealer.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

6. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på lavbundsarealer, og/eller arealer der skrånner mod vandløb og søer.
7. Der skal føres journal over placering af ensilagemarkstakke på kort. Ensilagemarkstakke skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år.
8. Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder boringer til markvanding	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som anden ensilage eller som husdyrgødning.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Driftsforstyrrelser eller uheld

9. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.
10. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.
11. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand ol.

Lugt

Rengøring af staldanlæg

12. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Øvrige gener

Transport

13. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støj

14. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, målt udendørs, må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

	Mandag – fredag kl. 07-18 (8 timer)	Mandag – fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 (maks. værdi)
	Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
		Søn- og helligdag kl. 07-22 (8 timer)		
dB(A)	55	45	40	55

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes, og om at driftstiden for de forskellige støjkilder kan reguleres. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

15. Ventilationsanlæggene i staldafsnit 1 skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst en gang hvert forår.

Restvand og spildevand

16. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og drænen ved overfladeafstrømning.

Fluegener

17. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).

Handleplaner ved uforudsete gener

18. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og efterwise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Følgevirksomheder

BAT

19. Staldene skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldanlæg	Staldsystem	Miljøteknologi/kommentar
Kostald	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Ingen
Hytter	Dybstrøelse	Ingen
Staldafsnit 1	Dybstrøelse	Ingen

20. Alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Basisoplysninger

Dokumentation

Der er stillet vilkår om at ophævelse af eksisterende miljøgodkendelse og tillæg, når ansøger påbegynder udnyttelse af nærværende miljøtilladelse. Såfremt nærværende miljøtilladelse ikke taget i brug indenfor udnyttelsesfristen på 6 år vil eksisterende miljøgodkendelse og tillæg fortsat være gældende.

Samlet udnyttelse af tilladelse

Holstebro Kommune har ikke taget stilling til, om der kan ske delvis udnyttelse af projektet. Derfor er nærværende miljøtilladelse en samlet tilladelse. Dette er sikret ved vilkår.

Driftsansvarlig

Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om miljøtilladelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

For at Holstebro Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller ændringer af hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Indretning og drift

Skema 1 angiver de ansøgte produktionsarealer med tilhørende staldsystemer og miljøteknologier:

Skema 1. Produktionsareal og miljøteknologi.

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Størrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Miljøteknologi*
Kostald	Malkekøer, kvier og stude, fast drænet gulv m skraber og ajle afløb	2.900	2.000	Ingen
	Alle kvæg, dybstrøelse		60	Ingen
	Alle kvæg, dybstrøelse		250	Ingen
Hytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	35	29	Ingen
Staldafsnit 1	Alle kvæg; Dybstrøelse	726	150	Ingen
I alt		3.661	2.489	

Husdyrbruget er tidligere miljøgodkendt efter dagældende husdyrlov. Det eksisterende produktionsareal er fastsat herudfra.

- Produktionsarealet i nudrift er fastsat ud fra opmåling af eksisterende staldarealer
- Produktionsarealet i 8-årsdrift er fastsat ud fra eksisterende stald

Den eksisterende miljøgodkendelse af 23-02-2009 og 06-06-2016 erstattes ved meddelelse af denne miljøtilladelse.

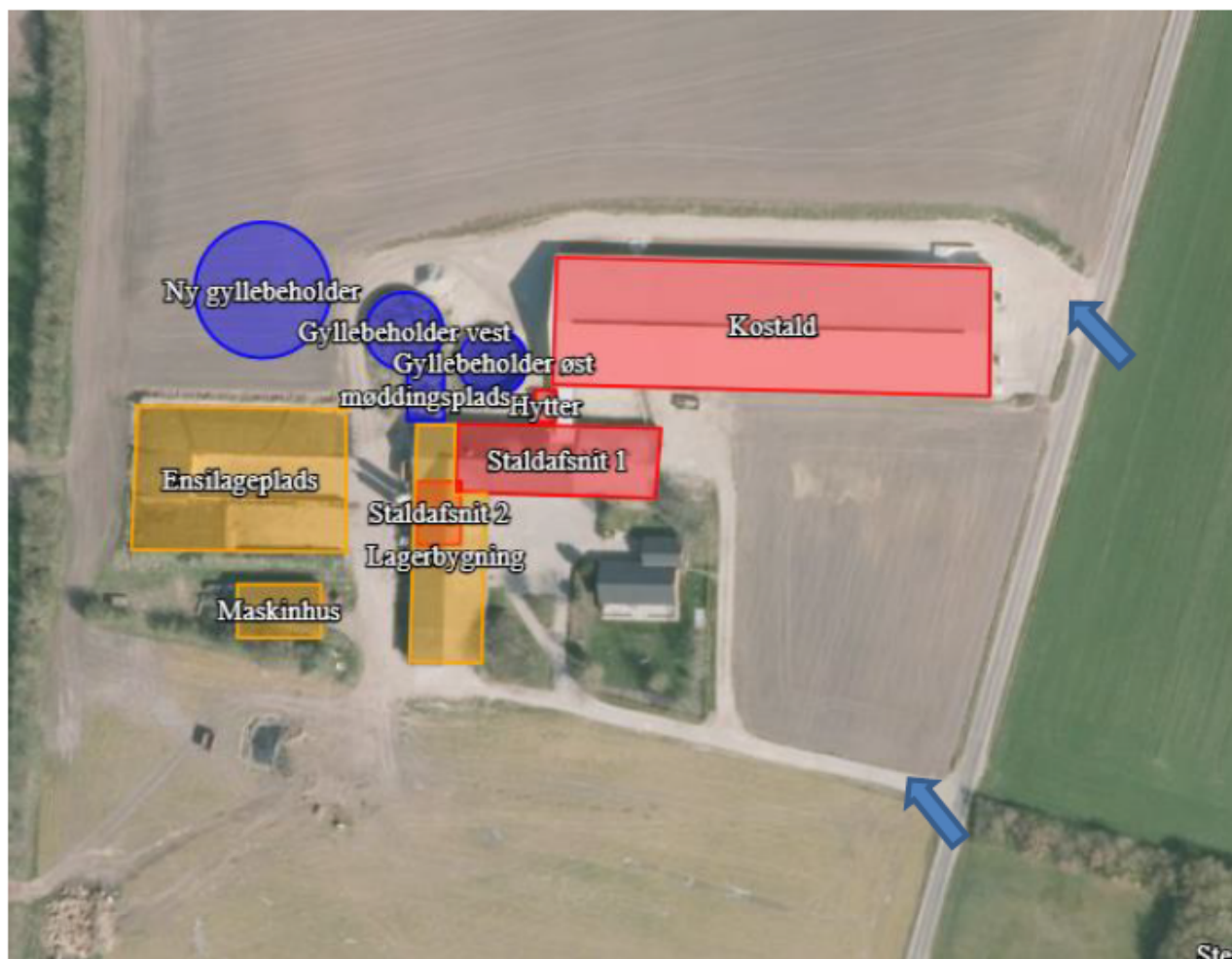
Anlæg og bygninger

Husdyrbrugets anlæg og bygninger

I forbindelse med ansøgningen etableres en ny gyllebeholder vest for de 2 eksisterende gyllebeholdere. Nye og eksisterende anlæg fremgår af nedenstående skema og oversigtskort bilag 2.

Skema 2. Beskrivelse af anlæg og størrelser.

Anlæg	Størrelse
Kostald	2.900 m ²
Hytter	35 m ²
Staldafsnit 1	726 m ²
Møddingsplads	91 m ²
Gyllebeholder øst	700 m ³
Gyllebeholder vest	1.000 m ³
Ny gyllebeholder	2.500 m ³

Opbevaring af husdyrgødning

Gødningen fra den ansøgte produktion håndteres næsten udelukkende som gylle og i mindre grad som dybstrøelse.

Flydende husdyrgødning

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 4.759 m³ gylle. Overfladevand fra ensilagepladserne ledes til særskilt fortank på 80 m³.

I nedenstående skema angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 3. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Beholderkontrol	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder	1982	2017	700
Gyllebeholder	1997	2017	1.000
Ny gyllebeholder	planlagt	---	2.500
Gyllekanaler		---	680
*Lejet gyllebeholder, Spegbjergvej 1, 7490 Aulum	---	---	700
Samlet opbevaringskapacitet			5.580

* Adresse, postnummer by for lejet gyllebeholder.

Husdyrbruget skal mindst råde over 9 måneders opbevaringskapacitet. På husdyrbruget er der en beregnet opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til mere end 12 måneders produktion.

Dybstrøelse

Der produceres dybstrøelse svarende til ca. 145 m³, som opbevares på møddingspladsen. Alternativt placeres komposteret dybstrøelse i markstak.

For at sikre mod udsivning til vandmiljøet er der stillet vilkår om, at komposteret dybstrøelse ikke må placeres på lavbundsarealer.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

Ensilagen opbevares overvejende på bedriftens ensilagepladser, der udgør ca. 1.650 m². Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan under visse omstændigheder medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme areal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. kompostmarkstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at risiko for punktkildeforurening og afstrømning mindskes. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne sammenhæng er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke.

I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilage oplagt i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 4. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

Der stilles vilkår om, at der skal føres en journal over placering af stakkene på kort, og at ensilage-spild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Der stilles også vilkår om, at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer.

Der kan være en større risiko for udvaskning af næringsstoffer fra lavbundsgrunde. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være uheld med gyllebeholderen.

Gylleuheld

Såfremt en gyllebeholder springer læk, vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod syd, hvor gyllen kan opsamles/opstemmes inden det løber i grøft/vandløb eller lignende.

Syd for ejendommen er der marker, veje mv. og over 500 meter til Skave Å. Veje, markerne mv. kombineret med stor afstand til vandløb vurderes at fungere som en naturlig barriere mod evt. gylle der løber til vandløb ved et uheld. På den baggrund er der ikke stillet vilkår om supplerende barriere, til sikring af gylle ved uheld kan løbe i grøft/vandløb.

Der vil i miljøtilladelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning.

Beredskabsplan

På baggrund af ovenstående risikovurdering stilles der vilkår om at husdyrbruget skal have udarbejdet en beredskabsplan. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Ansøger har indsendt en fyldestgørende beredskabsplan sammen med ansøgningen. Der er stillet vilkår til, at beredskabsplanen løbende skal holdes opdateret.

Beliggenhed og landskabelige hensyn

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 400 m nordøst for Skave by. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Skema 5. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabobeboelse (Stendisvej 57) – krav 50 meter	150 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Erhvervområde nord for Skave) (krav 50 m)	400 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål mesd henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (krav 50 m)	>50 m

Afstand fra hele husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg til naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur (krav 10 m) Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende <u>inden for</u> internationale naturbeskyttelsesområder	>7 km
Kategori 2-natur (krav 10 m) Ammoniakfølsomme naturtyper, beliggende <u>uden for</u> internationale naturbeskyttelsesområder	2,1 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny gyllebeholder	79 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny gyllebeholder	2,4 km
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - ny gyllebeholder	>500 m
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100) - ny gyllebeholder	>400 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny gyllebeholder	164 m
Levnedsmiddelvirkosomhed (krav 25 m) - ny gyllebeholder	>25 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny gyllebeholder	84 m
Naboskel (krav 30 m) - ny gyllebeholder	51 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget overholder afstandskravene Husdyrbrugloven, jf. §§ 6, 7 og 8 samt Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 5 og §6.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Ejendommen ligger i landskabskarakterområdet kaldet Vinderup Bakkelandskab. Området er beskrevet i Holstebro Kommunes landskabskarakteranalyse som følger:

Karakterområdets landskab er et sammensat, småbakked landbrugslandskab med spredt bebyggelse, mindre kratbevoksninger, plantager og en del tekniske anlæg i form af bl.a. højspændingsledninger og vindmøller. Landskabet er overvejende i middel skala, men på grund af de meget sammensatte strukturer opleves landskabets skala nogle steder mindre. Bebyggelsesstrukturen i området tegnes af en del mellemstore 2 landbrugsejendomme, der ligger spredt ud over marker og langs veje uden noget gentagende mønster. Det højtliggende terræn betyder, at der fra flere punkter i landskabet er langstrakte udsigter over de lavtliggende landskaber mod nordøst og syd. Langs bakkestrøgene (randmorænerne) mel-

lem Ryde og Sevel rejser landskabet sig helt op til 89 meter over havet. Ryde Plantage, Fællesjorderne ved Møgelose og kløften Gjæven udgør områdets særligt oplevelsesrige landskaber. Karakterområdet rummer ét enkelt delområde, den smalle kløft Gjæven, hvor landskabskarakteren er væsentligt anderledes.

Landskabet er generelt karakteriseret ved en middel skala, der overvejende rummer middelstort landbrugsbyggeri, men også enkelte større ejendomme. Det vurderes muligt at indpasse større landbrugsbyggeri, når det tager hensyn til landskabets generelt middel skala. Den største rumlighed for større landbrugsbyggeri vurderes i de dele af landskabet, hvor skalaen er størst og hvor terrænet kan udnyttes som en visuelt afgrænsende struktur.

Det er en forudsætning for vurderingen, at der lægges stor vægt på at tilpasse byggeriet til det eksisterende byggeri og landskabet med henblik på at den samlede bebyggelse fremstår harmonisk i landskabet.

Anlæggets placering og udformning

Der er ansøgt om etablering af en ny gyllebeholder på 2.500 m². Der laves ikke terrænændringer i forbindelse med anlægget og totalhøjden bliver ca. 4 meter. Gyllebeholderen er placeret tæt ved eksisterende gyllebeholdere i en afstand af ca. 10 meter. Gyllebeholderen etableres uden overdækning

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen Stendisvej 48 ligger ca. 400 m nord for Skave by. Husdyrbruget ligger i et område med flere landbrug.

Ejendommen ligger i et åbent bakket terræn med enkelte læhegn og mod øst Tinkerdal plantage.

Udpegninger og beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer, bevaringsværdigt landskab, men indenfor værdifulde kulturmiljøer.

Store husdyrbrug (1142)

Husdyrbruget ligger i et område forbeholdt store husdyrbrug, værdifuldt landbrugsområde, hvor der er reserveret plads til at landbrug kan udvides.

Særligt værdifulde kulturmiljøer (1116 og 1117)

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger inden for et område udpeget til værdifuldt kulturmiljø i forbindelse med 'Oldtidsvejen - fra Dybå til Trandum ved Karup Å'. Kulturmiljøet dækker dele af den såkaldte 'Oldtidsvej', som løber langs sidste istids hovedopholdslinje gennem hele Vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Ejendommen ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer samt uden for områder, hvor der skal tages særligt hensyn til landskab og kyst. Nærområdet ved ejendommen er præget af store landbrugsflader med få spredte læhegn primært i nordsyd-gående retning, Tinkerdal.

Indenfor en afstand af 500 meter fra ejendommen ligger der 3 gravhøje samt beskyttede diger.

Samlet vurdering

Det vurderes, at den ansøgte gyllebeholder ikke er en væsentlig ændring i forhold til eksisterende. Gyllebeholderen etableres i tilknytning til eksisterende gyllebeholdere og husdyrbrugets anlæg vil fortsat fremstå som en samlet enhed.

Ammoniak

Ammoniak

Husdyrproduktioner giver anledning til fordampning af ammoniak, som kan påvirke specielt de kvælstoffølsomme naturtyper omkring husdyrbruget. Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er der krav til husdyrbrugets tilladte ammoniakpåvirkning af nærliggende naturarealer. Naturarealer er opdelt i tre kategorier i til hvor følsomme de er over for ammoniak.

Tabel 1: Oversigt over kategorier af natur og beskyttelsesniveau.

Kategori af natur	Tilladt deposition
Kategori 1 (indenfor Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• ammoniakfølsomme habitatnaturtyper• § 3 beskyttede heder• § 3 beskyttede overdrev	Maks. totaldeposition, afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden (kumulation) 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• § 3 beskyttede heder > 10 ha• § 3 beskyttede overdrev > 2,5 ha• højmoser og lobeliesøer	Maks. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• § 3 beskyttede heder, moser og overdrev ammoniakfølsomme skove	Maks. merdeposition ≤ 1,0 kg N/ha/år

Kravet til totaldepositionen for kategori 1-natur og for kategori 2-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra hele husdyrbrugets stalde og lager - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra den eksisterende drift. Hvilket krav til den maksimale totaldeposition, der skal stilles for kategori 1-natur, afhænger af det antal husdyrbrug, der er i nærheden af området (såkaldt kumulation). Jo flere husdyrbrug i nærheden, jo skærpede krav til den maksimale totaldeposition stilles.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1-natur og kategori 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret vurdering kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 2.698 kg N/år, hvilket er en meremission på 352 kg N/år i forhold til nudrift og 1.602 kg N/år i forhold til 8-års drift.

Samlet ammoniakdeposition siden 2013

For at vurdere om den samlede merdeposition af ammoniak, fra driften i 2013 (8 år siden) til og med den ansøgte udvidelse, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger i 7 naturområder i [Husdyrgodkendelse.dk](#). Beregningerne tager udgangspunkt i den produktion som var aktuel for 8 år siden.

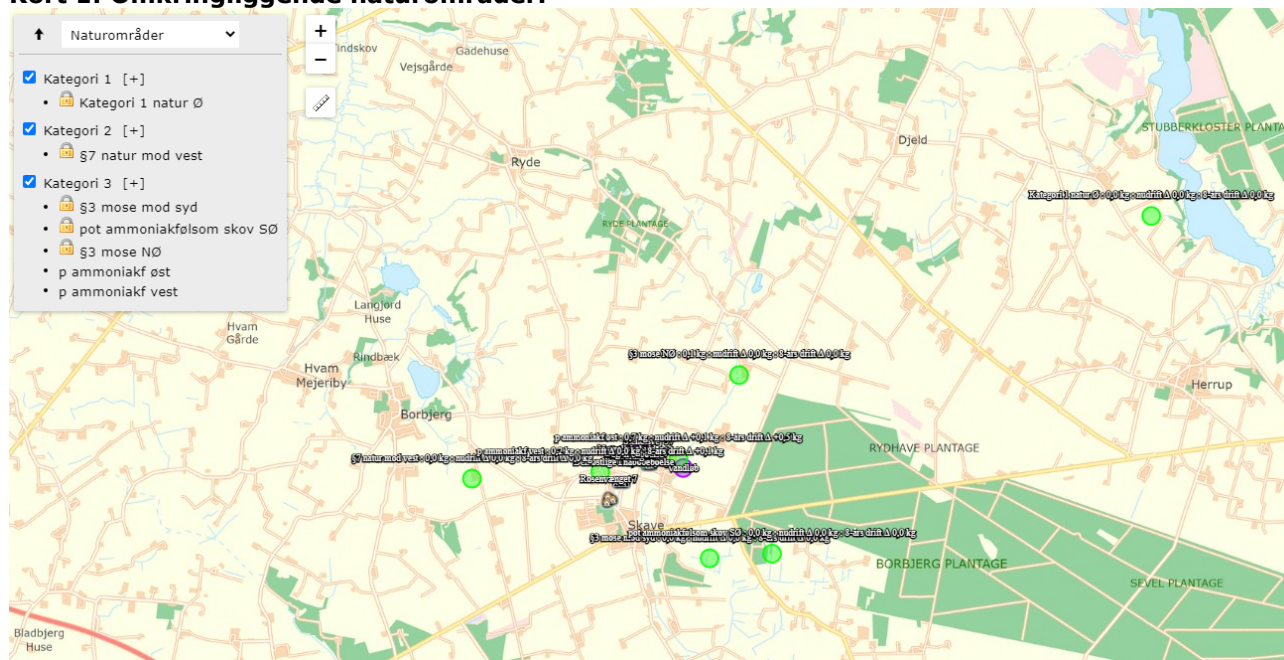
Figur 1: Beregninger af ammoniakdeposition på omkringliggende naturområder.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
p ammoniakf vest	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,1	0,0	0,2	▼
p ammoniakf øst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,5	0,1	0,7	▼
§3 mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
pot ammoniakfølsom skov SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kategori 1 natur Ø	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
§3 mose mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
§7 natur mod vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Kort 1: Omkringliggende naturområder.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Der ligger flere end et andet husdyrbrug (3) med en emission på mere end

- 150 kg NH₃-N inden for en afstand af 200 m af naturpunktet og det ansøgte husdyrbrug
- 450 kg NH₃-N inden for en afstand af 200-300 m af naturpunktet og det ansøgte husdyrbrug
- 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m af naturpunktet og det ansøgte husdyrbrug
- 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m af naturpunktet og det ansøgte husdyrbrug
- 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m af naturpunktet og det ansøgte husdyrbrug

Holstebro Kommune vurderer, at totaldepositionen fra det ansøgte husdyrbrug maksimalt må være 0,2 kg N/ha/år. Den beregnede totalemission er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, og er dermed overholdt.

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindsteafstanden hertil er lidt over 7 kilometer.

Beregninger i det nærmeste punkt indenfor området viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra ejendommen.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommen på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Vest for ejendommen i en afstand af lidt over to kilometer fra bygningerne er registreret et 4,8 ha stort overdrev, som dermed er det nærmest liggende naturareal, der er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Der er tale om et område syd for Borbjerg med fine, næringsfattige, kreaturafgræssede overdrevsarealer på stejle skrænter ned mod et meget fint vældområde. Overdrevsarealerne her rummer udover flere arter af vokshatte også karakteristiske plantearter som smuk perikon, blåhat, djævelsbid, tormentil og krat-fladbælg.

Beregninger viser en totaldeposition i dette område på 0,0 kg N/ha/år (merdeposition 0,0 kg N/ha/år), og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra ejendommens drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Det nærmeste §3-naturområde i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er nogle mindre moseområder og et lille overdrev alle i en afstand af over 1,5 km fra ejendommen.

Beregninger viser her en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra udvidelsen (max. tal for nudrift eller 8-årsdrift) og en totaldeposition på maksimalt 0,1 kg N/ha/år.

De nærmeste områder med potentielt ammoniakfølsom skov ligger ca. 500 m fra ejendommen i hhv. vestlig og østlig retning. Afskæringskriterierne for kategori 3 natur er også overholdt her. Der er målt i yderligere 2 punkter med potentiel ammoniakfølsom skov. I et punkt ca. 460 m sydvest for og i et punkt ca. 500 m øst for husdyrbruget er der målt henholdsvis 0,1 kg N/ha/år fra udvidelsen og en totaldeposition på maksimalt 0,2 kg N/ha/år og i punktet mod øst er der målt 0,1 kg N/ha/år fra udvidelsen og en totaldeposition på maksimalt 0,7 kg N/ha/år. Afskæringskriterierne for kategori 3 natur er også overholdt her.

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

Kortbilaget viser yderligere 2 målepunkter for potentiel ammoniakfølsom natur (røde prikker)

Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over de fastsatte afskæringskriterier.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Jf. ansøgningskema 225830 er beskyttelsesniveauet for ammoniak er overholdt, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Holstebro Kommune vurderer, at da der i løbet af de sidste 8 år ikke er sket en merbelastning, som overskrider 1,0 kg N/ha/år, overholder det ansøgte lovens krav om maksimal deposition af ammoniak i kategori 3-natur.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 beskyttet natur.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rastoområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Følgende arter og artsgrupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Grøn mosaikguldsmed: Der foreligger et fund fra Holstebro By i 2014, men arten er ikke fundet nær ejendommen.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra husdyrbruget.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende miljøtilladelse.

Lugt

Mange forhold har betydning for lugt. Ud over arten er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Lugt regnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes.

Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt, at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøtilladelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUe, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUe, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUe.

Kumulation af lugt

Der ligger 2 andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år nærmere end 300 meter fra et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign., samt ved beboelsesbygninger på ejendommen uden landbrugspligt, som ikke ejes af driftsherren, hvor der inden for en afstand af 200 meter ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden ejendomspligt, som ikke ejes af driftsherren eller inden for en afstand af 100 meter af beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af driftsherren. Geneafstanden skal derfor forøges med 20 %.

Holstebro Kommune har foretaget en scenarieberegning af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone, (skemanummer 228425) i Husdyrgodkendelse.dk, jvf. Skema 6. Genekriterierne er overholdt.

Skema 6. Lugtberegning.

Kommunescenarie (228425) | Nabopåvirkning ?

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelse og byzone angives på kortet. På "Listevisioning" vises en oversigt over de nabobebyggelse der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort Listevisioning **Resultater** Kort i fuld skærm

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Stendisvej 57	0	FMK	87,8	87,8	190,9	Ja	▼
Rosenvænget 7	0	NY	191,9	172,7	749,7	Ja	▼
Den østlige Del, Borbjerg	2	NY	281,7	321,1	480,2	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 344 m

På baggrund af, at afstandskravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og kravene i lugtberegningen er overholdt, stilles der ikke skærpede vilkår til husdyrbrugets staldmanagement.

Lugt fra gyllebeholdere

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til f.eks. gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Gødningshåndtering

Husdyrgødning håndteres overvejende som kvæggylle og i mindre omfang som dybstrøelse. Omrøring af gyllebeholder sker umiddelbart før udbringning om foråret. Med etablering af en ny gyllebeholder på 2.500 m³ er der 12 mdrs. opbevaringskapacitet på husdyrbruget. Dybstrøelse opbevares på møddingsplads eller komposteret i markstak indtil udbringning.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Samlet vurdering

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om handleplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe lugtgenerne.

På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos de omkringboende.

Øvrige gener

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, gødning, foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil der på et typisk husdyrbrug være intensiveret trafik på og omkring anlægget. Herudover vil de daglige transporter primært foregå indenfor normal arbejdstid. De sæsonbetonede transporter kan foregå hele døgnet.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og hører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme uden for normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jvf. bilag 3.

Skema 7. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Formål med transporter	Type	Antal før udvidelse	Antal efter udvidelse	Ændring
Indkøbte foderstoffer	Lastbil	20	20	0
Grovfoder / ensilage	Traktor	200	200	0
Husdyr til/fra husdyrbruget	Lastbil	26	26	1
Mælketransporter (lastbil)	Lastbil	182	182	0
Husdyrgødning	Traktor	104	120	+16
Fyrings- og dieselolie	Lastbil	2	2	0
Handelsgødning	Lastbil	5	5	0
Døde dyr	Lastbil	10	10	0
Dyrlæge	-	12	12	0
Andre (herunder erhvervsaffald)	Lastbil	6	6	0
Antal transporter i alt		567	583	8

Antal af husdyrgødningstransporter vil blive forøget marginalt, da der etableres en ny gyllebeholder.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter, hvilket bl.a. er gjort i vilkår 16, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres.

Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske uden om bymæssig bebyggelse. Hvor dette ikke er muligt, skal transporten foregå i lukket tankvogn eller gyllevogn med slangedrypstop og spildbakke, så vidt muligt på hverdage i tidsrummet 7-16.

Rengøring af offentlig vej

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøtilladelse.

Samlet vurdering

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

De anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbruget og nærmeste beboelse er baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse. Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav.

Klasse 3: 50 m afstand

Klasse 6: 300 m afstand

Klasse 7: 500 m afstand

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme

De anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbruget og nærmeste beboelse er baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse. Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav.

Det er i ansøgningen oplyst at:

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malkeanlæg, foderblander, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Der er hovedsageligt naturlig ventilation på ejendommen. Kun mekanisk ventilation efter behov i staldafsnit 1.

Der er vakuumpumpe til malkeanlægget og der kan være en lokal støj fra malkningen i perioden 6-7.30 og 16.30-18.00.

Der blandes foder hver morgen i foderblander.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af mælk, levende/døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Samlet vurdering

Malkeanlæg, transport, fodring og støj fra dyrene og ventilationsanlæg er sædvanligvis de væsentligste støjklender fra husdyrbrug.

Der er ikke foretaget støjberregninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at husdyrbrugsgets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne skal overholde miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at støjgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om handleplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe støjgenerne.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Støv

Da der er 172 meter til nærmeste nabo, vurderes støvgenerne primært at forekomme lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger ud over det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter. Der henvises til god landmandspraksis, dvs., al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Ansøger oplyser, at den primære støvkilde er støv fra foder/halm og fra kørsel på grusveje omkring ejendommen. Hovedparten af foder er ensilage, som pga. tørstofprocent ikke støver. Derudover opbevares tørfoder i fodersiloer, hvor det blæses op.

Samlet vurdering

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at støvgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om handleplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe støvgenerne.

Generelt forventes der ikke støvgener på eller omkring ejendommen, såfremt de stillede vilkår overholdes.

Lys

Husdyrbruget er beliggende 172 meter fra nærmeste nabo på Stendisvej 57 og lys fra staldene vil kunne registreres hos naboen. Ansøger oplyser, at lyset i stalden styres af et lysur. Der er dæmpet natbelysning i kostalden, som bruges som orienteringslys.

Der er kun oplysning på gårdspladsen. Derudover er der ingen udendørs belysning.

Holstebro Kommune vurderer, at lyset i og uden for staldafsnittene ikke vil give væsentlige gener. Der fastsættes desuden vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lysgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om handleplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe lysgenerne.

Restvand og spildevand

Restvand og spildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i skema 3. Afløbsplanen fremgår af nedenfor.

Skema 3. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tagvand fra eksisterende kostald	Ledes til eksisterende dræn
Tagvand fra øvrige bygninger	Ledes til faskiner
Restvand fra møddingsplads	Ledes til gyllebeholder via fortank ved møddingsplads
Restvand fra ensilage-/vaskeplads	Ledes til gyllebeholder
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler

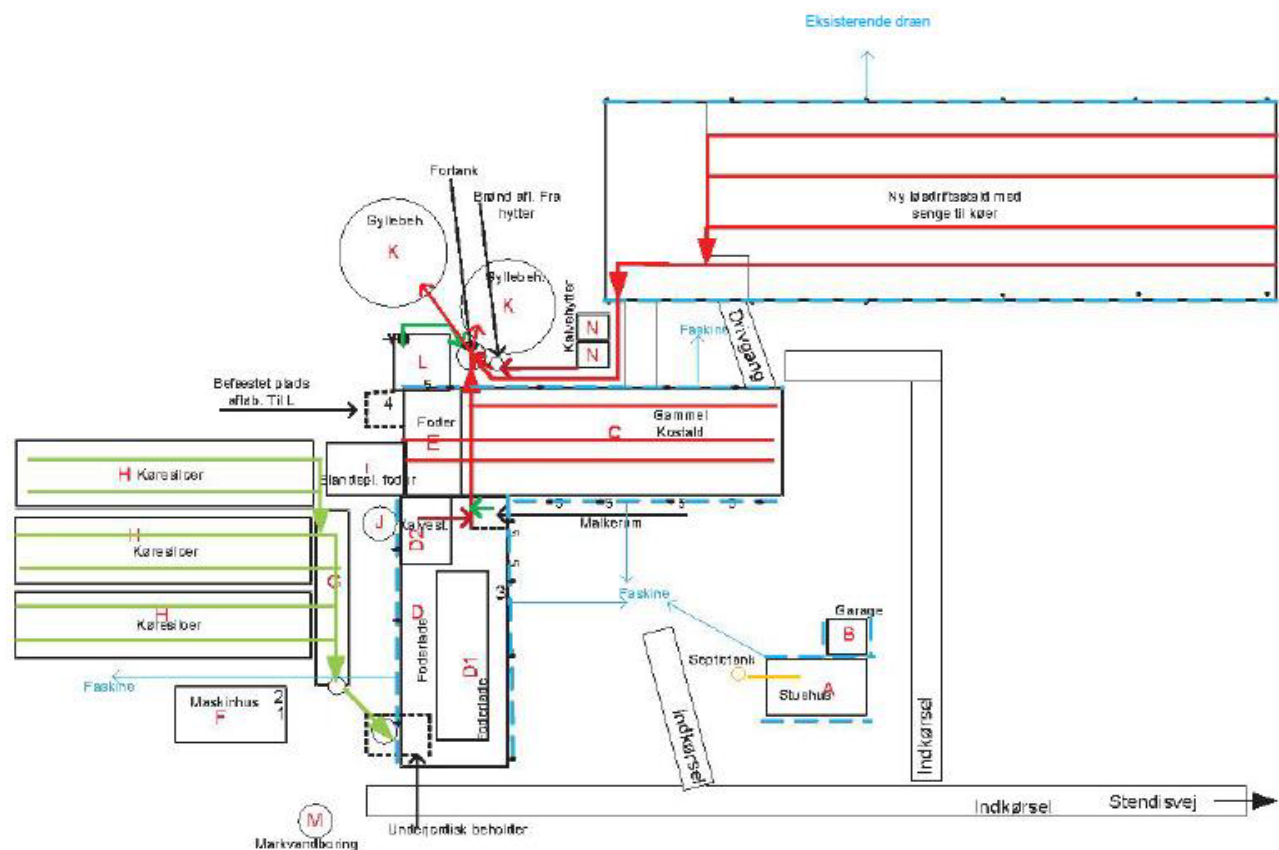
Tag- og overfladevand

Der etableres ingen nye stalde i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Vand og saft fra møddingsplads pumpes i gylletank.

Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer løber til gylletanken. Der er forberedt til udsprinkling af ensilagesaft, men det er endnu ikke lavet, så det pumpes i gylletanken indtil videre.

Der er ingen dræn omkring ejendommen. Nærmeste dræn er mod sydvest ca. 150 m fra gyllebeholderne. Regnvand løber til dræn eller faskiner, som det ses af nedenstående figur.

Figur 1.

Ovenstående figur 1. viser afløbsforholdene på husdyrbruget.

Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning. Dette er sikret ved vilkår.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlig forureningsrisiko for miljøet i forbindelse med håndteringen af tagvand, overfladevand og restvand, såfremt de fastsatte vilkår overholdes, og afledningen af vand på husdyrbruget håndteres som oplyst i miljøkonsekvensrapporten.

Fluer og skadedyr

Det er i ansøgningen oplyst, at for at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro-økologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der fastsættes desuden vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at fluegenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. vilkår om hand-leplaner kræve, at der gennemføres tiltag for at afhjælpe fluegenerne.

Følgevirksomheder

Affald

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Ansøger oplyser, at i den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativene for Holstebro Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen, så som plastikaffald opbevares i maskinhuset til senere aflevering på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicorum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, oliefiltre, akkumulatorer, medicinrester m.v.), skal kunne dokumenteres. Denne dokumentation skal fremvises ved tilsyn og kan f.eks. bestå af fakturaer fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugspladsen eller lignende. Farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Energistyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

Holstebro Kommune vurderer, at affald ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne, hvis Holstebro Kommunes affaldsregulativ følges.

BAT

Valg af BAT-teknologi for produktionsarealerne

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger

her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Af BAT beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier.

BAT niveau er opnået på følgende måde:

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald med BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse samt 60 m² nyt staldareal.

Den ansøgte totale udledning er 2.698 kg N og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 2.698 kg N.

Der stilles vilkår til at stalde skal etableres og drives som ansøgt.

Holstebro Kommune vurderer, at BAT-niveauet for ammoniak er overholdt.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 200 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, kan klage over afgørelsen.

Fristen for at klage over afgørelsen er den **4. oktober 2021**.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i Forvaltningsloven, Offentlighedsloven og Lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Birger Nørgaard Frederiksen, Stendisvej 48, 7500 Holstebro (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøtilladelse er sendt til:

- Ansøgers rådgiver Karen V Thomasen, Sagro I/S, e-mail kvt@sagro.dk.
- Alle sagens parter indenfor 344 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden [2 ugers nabohøring, start] til [2 ugers nabohøring, slut] har udkast til afgørelse været sendt i høring hos nedenstående:

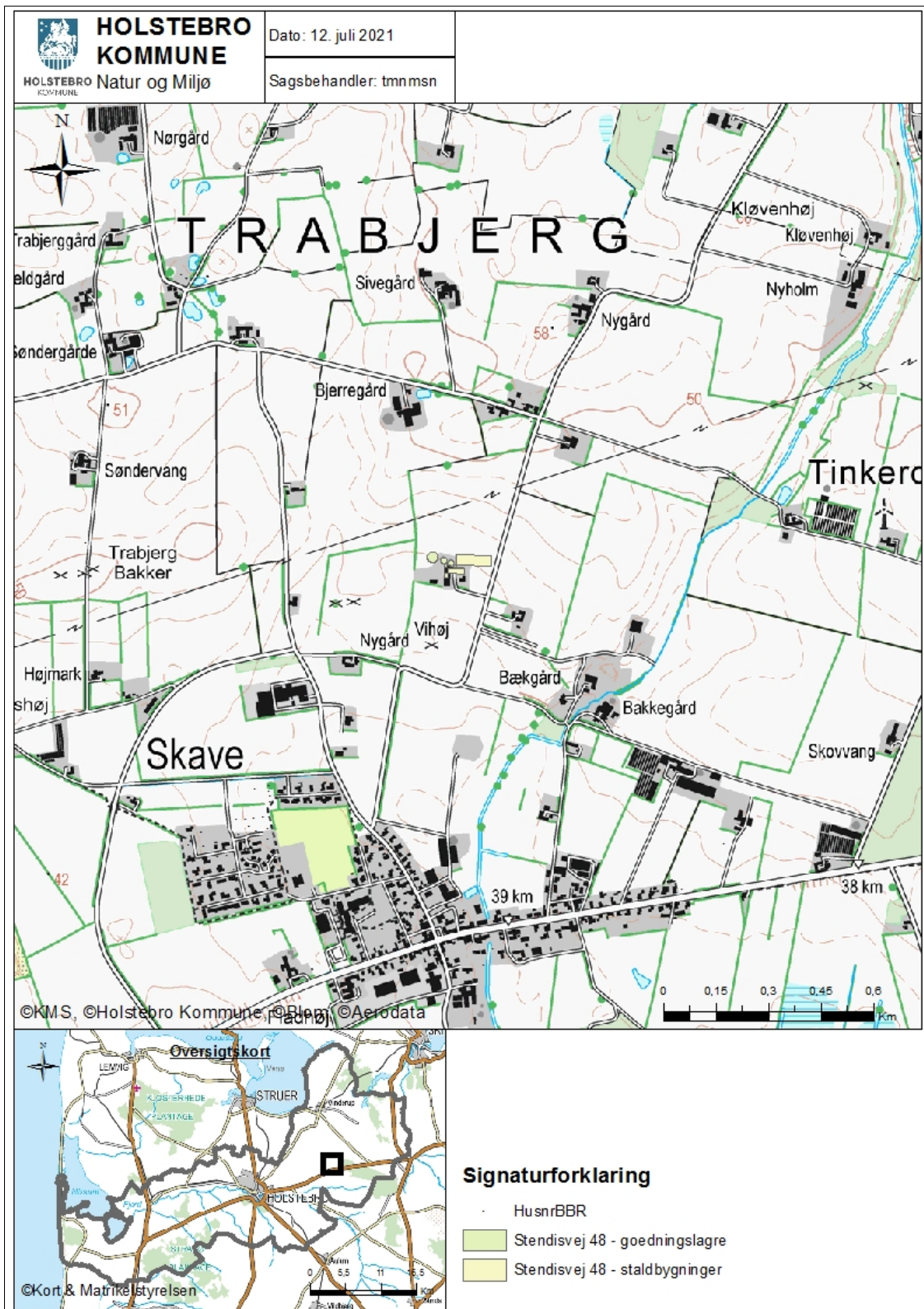
- Ansøgers rådgiver Karen V Thomasen, Sagro I/S, e-mail kvt@sagro.dk.
- Alle sagens parter indenfor 344 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum, (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til ejendommen.

I 2 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ingen bemærkninger modtaget.

Bilag

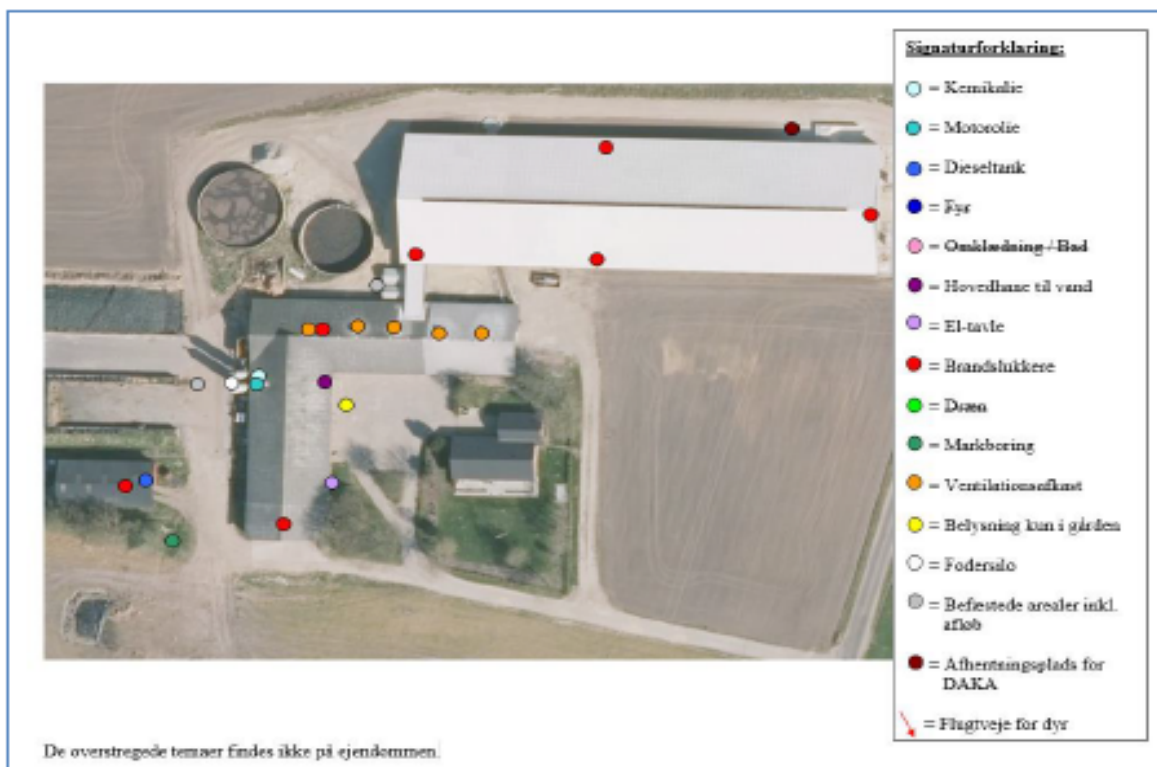
Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

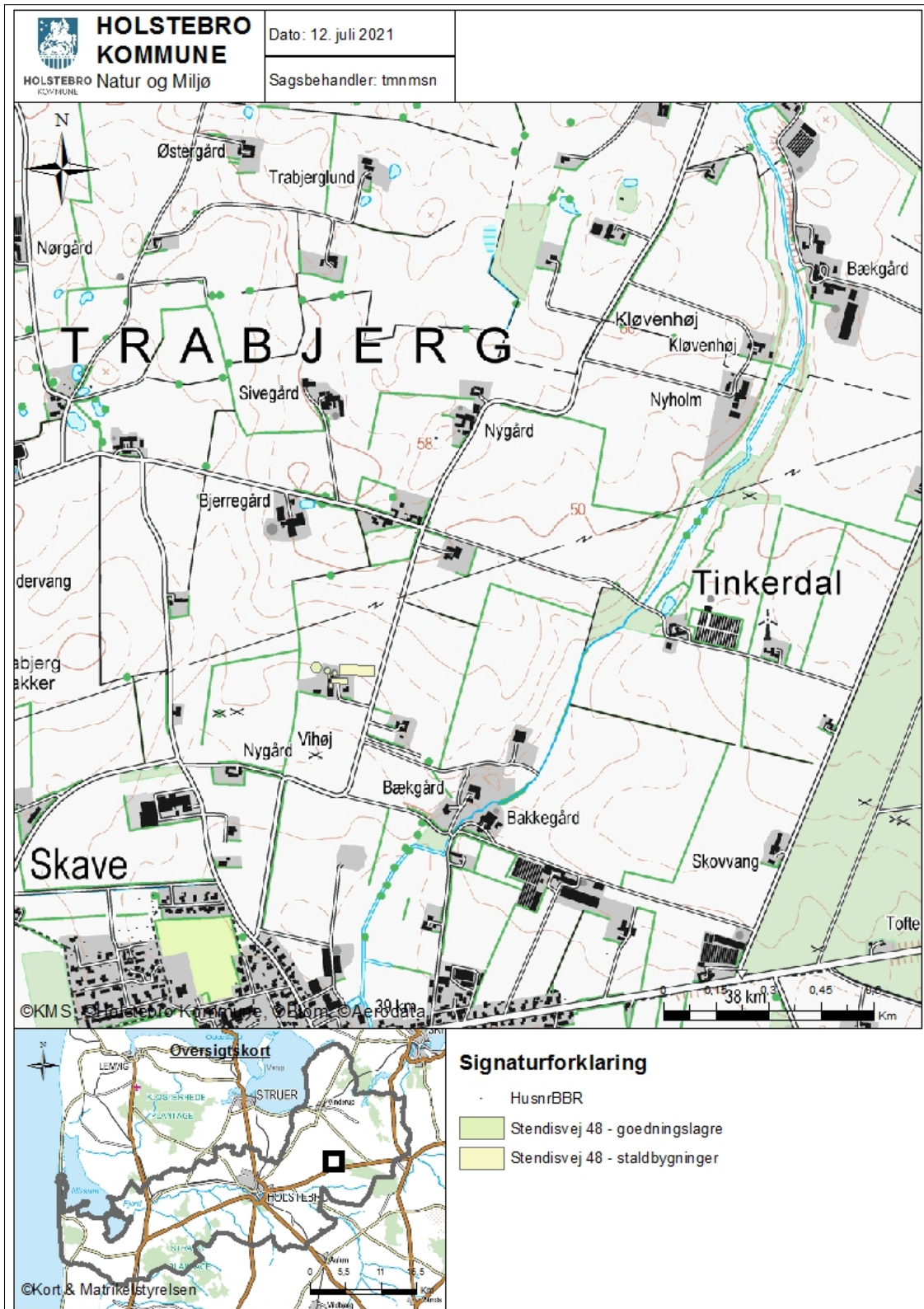
Bilag 2 - Situationsplan

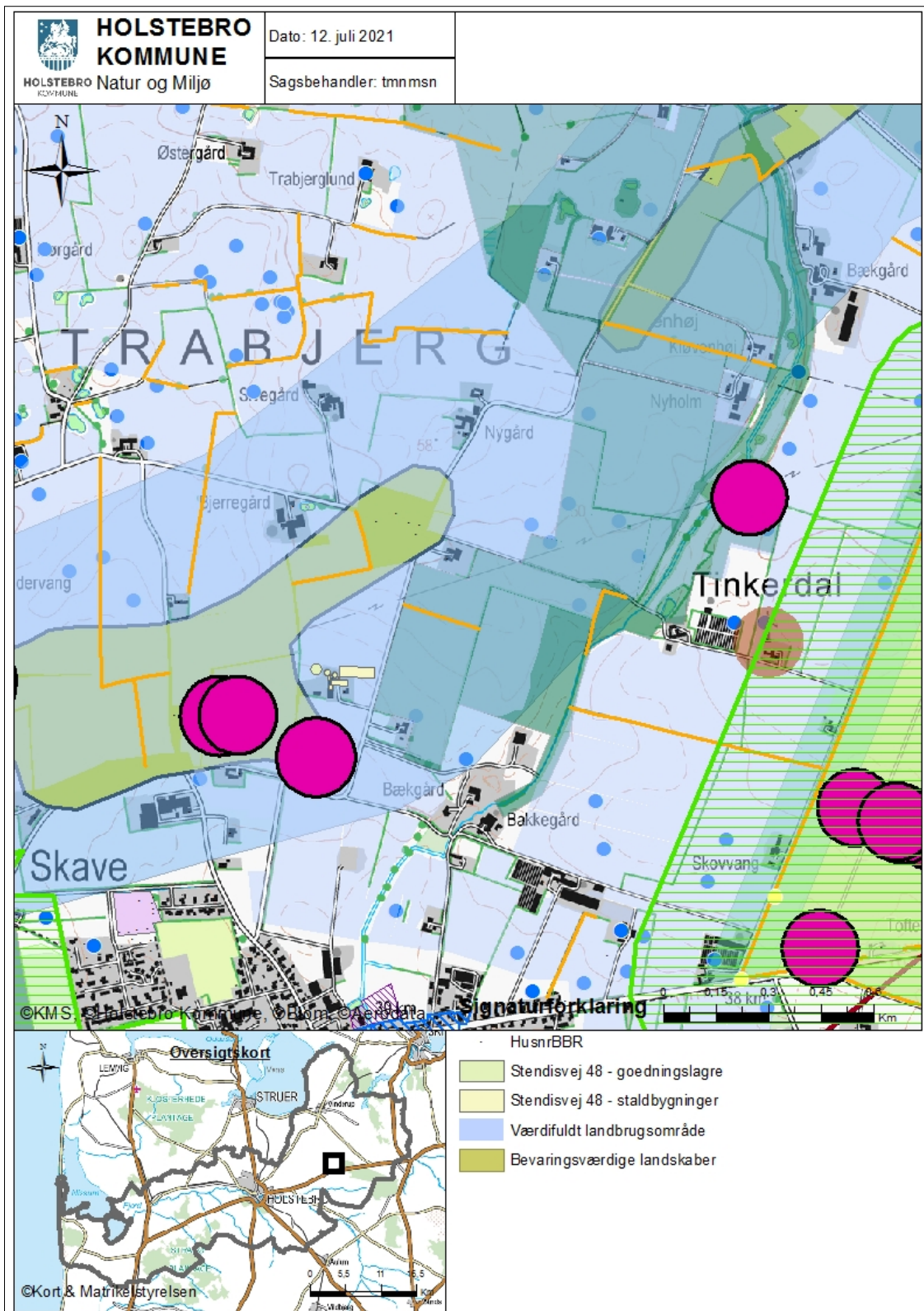
Bilag 3 - Husdyrbrugets indretning

Bilag 4 – Omkringboende og planmæssige forhold

Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser

Bilag 6 – Driftsjournal

MEKANISK VENTILATION	Dato	Beskrivelse af det udførte
Rengøring		
Vedligehold		

TELTOVERDÆKNING	Dato for manglende overdækning	Beskrivelse og årsag	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1			
Gyllebeholder nr. 2			
Gyllebeholder nr. 3			

UHELD	Dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Teknik og Miljø